

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/17/2024
Identifikačné číslo spisu:	1114223856
Dátum vydania rozhodnutia:	30.07.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Mária Trubanová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1114223856.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: H-PROBYT, spol. s r. o., so sídlom Račianska 153, Bratislava, mestská časť Rača, IČO: 35 722 924, zast. advokátkou JUDr. Lenkou Charvátovou, so sídlom Družstevná 3, Bratislava, proti žalovanej: X. Y., nar. Z., bytom I., zast. advokátom Mgr. Petrom Arendackým, so sídlom Železničarska 13, Bratislava, o zaplatenie 1.807,76 Eur s prísl., vedenom pôvodne na Okresnom súde Bratislava I (po zmene súdnej mapy Mestský súd Bratislava IV) pod sp. zn. 23C/127/2014, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 18. apríla 2023 sp. zn. 6Co/160/2018, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 18. apríla 2023 č. k. 6Co/160/2018-670 v celom rozsahu z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie a rozhodnutie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (po zmene súdnej mapy Mestský súd Bratislava IV, ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 29. júna 2017 č. k. 23C/127/2014-492 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“ alebo „rozhodnutie okresného súdu“) konanie o zaplatenie istiny vo výške 814,56 Eur s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 3,67 Eur od 16. 06. 2015; 8,75 % ročne zo sumy 38,31 Eur od 16. 06. 2015; 8,75 % ročne zo sumy 38,31 Eur od 16. 06. 2015; 5,75 % ročne zo sumy 38,31 Eur od 16. 06. 2015; 5,75 % ročne zo sumy 38,31 Eur od 16. 06. 2015; 5,75 % ročne zo sumy 38,31 Eur od 16. 06. 2015; 5,50 % ročne zo sumy 38,31 Eur od 16. 06. 2015; 5,50 % ročne zo sumy 38,31 Eur od 16. 06. 2015; 5,50 % ročne zo sumy 38,31 Eur od 16. 06. 2015; 5,50 % ročne zo sumy 38,31 Eur od 16. 06. 2015; 5,50 % ročne zo sumy 279,75 Eur od 16. 06. 2015 a 5,50 % ročne zo sumy 152,53 Eur od 16. 06. 2015 zastavil (prvá výroková veta); vo zvyšku žalobu zamietol (druhá výroková veta) a rozhodol, že žiadna zo strán v spore nemá nárok na náhradu trov konania (tretia výroková veta).

1.1. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca ako správca bytového domu sa pôvodne domáhal zaplatenia sumy 1.807,76 Eur spolu so zodpovedajúcim úrokom z omeškania z dôvodu, že žalovaná ako vlastníčka bytu riadne neuhrádzala platby do fondu prevádzky, údržby a opráv, ako aj platby za vykonávané služby spojené s užívaním bytu. Vo veci bol vydaný platobný rozkaz, proti

ktorému podala žalovaná odôvodnený odpor, v ktorom namietala nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu; tvrdila, že žalobca sa domáha priznania nárokov, ktoré nemajú právny základ; namietala premľanie; namietala, že žalobca bol povinný vychádzať k 1. januáru 2011 s počiatočným nulovým stavom ako mesačným zostatkom. V priebehu konania žalobca viacerými podaniami čiastočne zobral žalobu späť. Žalobca k argumentácii žalovanej uvádzal, že v spore sa dožaduje úhrady neuhradených platieb a vyúčtovaní počnúc aprílom 2012, keď žalovanej opätovne vznikli nedoplatky na účte. Nulový stav by žalovaná mala iba v prípade, ak by uhrádzala preddavkové platby riadne a včas. Nakoľko tieto platby v predpísanej výške neuhrádzala, vznikol jej nedoplatok, aký uplatnil žalobca žalobou. Žalovaná neuviedla, v čom spočíva nezákonnosť vyúčtovaní; žalovaná suma neobsahuje penále, ani poplatky z omeškania.

1.2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 6 ods. 1, ods. 2, § 8 ods. 1, § 8a ods. 1, ods. 2, § 8b ods. 1, § 8b ods. 2 písm. e), § 10 ods. 1 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov (ďalej len „zákon č. 182/1993 Z. z.“), ako aj ustanovení § 580 ods. 1, § 581 ods. 1, ods. 2, § 101, § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka. Vykonával dokazovanie výsluchom žalobcu, svedkov, žalovanej a oboznámením listinných dôkazov obsiahnutých v súdnom spise.

1.3. Okresný súd ustálil predmet konania, ktorým po pripustení zmeny žaloby bol nárok týkajúci sa vyúčtovaných nedoplatkov za byt č. X na ulica C., ktorého vlastníčkou je žalovaná, v zmysle vyúčtovaní za rok 2011, 2012, 2013 a 2014 spolu s príslušenstvom. Žalobcu považoval v o veci za aktívne vecne legitimovaného, keď ako správca vykonáva správu pre bytový dom, v ktorom je umiestnený byt vo vlastníctve žalovanej. Oprávnenie správcu vymáhať nedoplatky, ako a j úroky z omeškania je dané zmluvou o výkone správy, ako aj zákonom č. 182/1993 Z. z. Ak žalovaná namietala, že žalobca si neoprávnene vyúčtoval poplatok za teplo, tento nárok vyplýva zo zmluvy o výkone správy z 31. decembra 2001. Námietku premľania žalovanej považoval za čiastočne dôvodnú; mal za to, že úroky z omeškania za obdobie od 11. apríla 2012 do 10. novembra 2012 sú premľané. Pokiaľ žalovaná argumentovala, že preplatok z vyúčtovania za rok 2011 si započítala na nasledujúce obdobie ako platby za byt, okresný súd konštatoval, že išlo by o započítanie splatnej pohľadávky voči pohľadávke nesplatennej, a takýto jednostranný prejav žalovanej nemohol byť právne účinne urobený pred stretom pohľadávok.

1.4. Ak žalovaná namietla, že pri platbách uviedla, ktoré sú na čo určené, súd prvej inštancie konštatoval, že pri platbách, pri ktorých takáto poznámka nebola, s i žalobca tieto platby oprávnené započítal na existujúci dlh podľa ním uplatnenej zásady priority s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 21Cdo/326/2004. Žalobkyňa namietala, že v roku 2011 vykonávala niektoré platby duplicitne; z uvedeného dôvodu reklamáciami v roku 2012 a 2013 žiadala žalobcu, aby tieto platby z roku 2011 boli považované za platby za rok 2012 a nebola spokojná so spôsobom, akým žalobca reklamáciu vybavil. K uvedenému okresný súd uviedol, že žalovaná si mohla svoje právo uplatniť inak a v tomto smere považoval námietku premľania zo strany žalobcu za dôvodnú.

1.5. K uplatnenému nároku okresný súd vymedzil, že zálohová platba ku dňu vyúčtovania prestáva byť pohľadávkou a pohľadávkou sa stáva výsledok vyúčtovania. Rovnako úroky z omeškania zo zálohových platieb neprichádzajú do úvahy po dni vyúčtovania. Ak má povinná osoba preplatok z vyúčtovania, tento preplatok subsumuje a j pohľadávkou dlžných úrokov z omeškania zo zálohových platieb. V prípade nedoplatku z celkového vyúčtovania vzniká nové úročenie úrokov z omeškania, a t o z o strany konkrétneho výsledného nedoplatku. Okamihom vyúčtovania právo na zálohové platby zaniká.

1.6. Okresný súd sumarizoval predložené vyúčtovanie nákladov spojených s užívaním bytu za jednotlivé kalendárne roky (2011, 2012, 2013 a 2014) a dospel k záveru, že z vyúčtovania vyplýva preplatok žalobkyne vo výške 167,37 Eur. Pokiaľ ide o úroky z omeškania, tieto predstavujú spolu 70,13 Eur; vzhľadom ku skutočnosti, že dlh na úrokoch z omeškania je nižší ako preplatok žalovanej, súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol.

1.7. Pokiaľ ide o protinávrh žalovanej, tento súd prvej inštancie vylúčil na samostatné konanie.

1.8. Osobitným výrokom súd prvej inštancie konanie v časti uplatneného nároku zastavil z dôvodu procesnej dispozície so žalobou zo strany žalobcu. Aplikoval pritom § 144, § 145 ods. 1, § 146 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“).

1.9. Pri rozhodovaní o trovách konania okresný súd vychádzal zo skutočnosti, že v podstatnej časti zastavenie konania zaviniť žalovaná, ktorá však mala v časti o zaplatenie zostatku istiny vo výške 993,20 Eur úspech vo výške 100 %. Okresný súd konštatoval pomerný úspech strán v spore a rozhodol tak, že žiadnej zo strán nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu a odvolanie žalovanej rozsudkom z 18. apríla 2023 č. k. 6Co/160/2018-670 (ďalej len „napadnutý rozsudok“ alebo „napadnuté rozhodnutie“) rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zamietajúceho výroku (II. výrok) zmenil tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 993,20 Eur spolu so zodpovedajúcim úrokom z omeškania do troch dní od právoplatnosti rozsudku (prvá výroková veta). Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania proti žalovanej v rozsahu 10 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (druhá výroková veta).

2.1. Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že konal o odvolaní žalobcu, ktorý odvolaním napadol zamietajúci výrok v časti istiny 993,20 Eur a v časti úrokov z omeškania z jednotlivých mesačných platieb a výrok o trovách konania, a o odvolaní žalovanej, ktorá napadla výrok o trovách konania. Odvolací súd vo veci nariadil odvolacie pojednávanie, na ktorom zopakoval dokazovanie a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je v časti napadnutého zamietajúceho výroku dôvodné; za čiastočne dôvodný vyhodnotil odvolací argument žalovanej voči výroku o náhrade trov konania.

2.2. Považoval za nesporné, že žalobca sa ako správca bytového domu domáhal voči žalovanej splnenia povinnosti uhradiť poplatky spojené s užívaním bytu za obdobie od 11. apríla 2012 do 29. júla 2014, ktoré predstavovali sumu 1.807,76 Eur v zmysle platnej zmluvy o výkone správy. V priebehu sporu žalobca uplatnený nárok menil, žalobu čiastočne vzal späť; zostávajúca časť predmetu sporu predstavovala 993,20 Eur.

2.3. Odvolací súd mal za to, že súd prvej inštancie správne ustálil aktívnu a pasívnu vecnú legitimáciu strán sporu; správne posúdil aj otázku započítacieho úkonu žalobcu v súvislosti so vzniknutými preplatkami z vyúčtovania nákladov spojených s užívaním bytu.

2.4. Mal však za to, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam; odvolací súd vysvetlil, prečo ich považoval za nesprávne. Stotožnil sa s odvolacou argumentáciou žalobcu, pokiaľ ide o dôvodnosť uplatnenej istiny vo výške 993,20 Eur. Žalobca namietal nesprávny výpočet týkajúci sa skutočnosti, že súd prvej inštancie do sumáru platieb zahrnul aj účtovné výsledky predchádzajúcich vyúčtovaní; na základe takéhoto nesprávneho výpočtu súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu skutkovému záveru, že stav na účte žalovanej bol k 15. júlu 2015 nie v pasívach, ale v aktívach. V skutočnosti stav na účte žalovanej nepredstavoval v čase vyhlásenia rozsudku za rozhodné obdobie preplátok vo výške 167,37 Eur, ale nedoplatok, ktorý bol k rozhodnému dňu v sume 993,20 Eur.

2.5. Za dôvodný považoval odvolací súd aj argument žalobcu ohľadom premlčania uplatnených úrokov z omeškania z jednotlivých oneskorených mesačných preddavkových úhrad za obdobie od 23. januára 2014. Vzhľadom na nesprávny skutkový záver súd prvej inštancie nesprávne posúdil aj túto časť uplatneného nároku, ktorá vzhľadom na premlčaciu dobu v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka premlčaná nebola. Súd prvej inštancie tak mal správne žalobcovi priznať aj zákonné úroky z omeškania vo zvyšnej nepremľanej časti, počnúc dňom 23. januára 2014.

2.6. Pokiaľ ide o nedoplatok žalovanej a s tým súvisiace omeškanie, vznikalo priebežne v dôsledku nesprávne realizovaných úhrad preddavkových platieb neakceptovaním výšky preddavkov určených na

základe rozhodnutia vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome. Táto skutočnosť pre odvolací súd vyplynula zo sumárnej analýzy platieb, ako aj z jednotlivých vyúčtovaní, keď žalovaná mala počnúc augustom 2012 uhrádzať preddavky vo výške 280 Eur mesačne a preddavky až do konca roka 2014 uhrádzala len vo výške 241,44 Eur a v roku 2012 a 2013 preukázateľne neuhradila všetky predpísané zálohové platby. V rámci odvolacieho pojednávania iba uviedla, že sa domnievala, že má na účte preplatok.

2.7. Ak žalovaná namietala, že žalobca svojvoľne upravoval výšku preddavkov, resp. jeho vyúčtovania sú neurčité a nezrozumiteľné, zo zákona č. 182/1993 Z. z. vyplýva, že výšku preddavku do fondu prevádzky, údržby a opráv určia vlastníci bytov a nebytových priestorov v dome spravidla vždy na jeden rok vopred tak, aby sa pokryli predpokladané náklady na prevádzku, údržbu a opravy spoločných častí domu, spoločných zariadení domu, spoločných nebytových priestorov, príslušenstva a príľahlého pozemku, ako aj výdavky na obnovu, modernizáciu a rekonštrukciu domu. Argumentácia žalovanej, že žalobca si výšku preddavkov stanovil svojvoľne, neobstoí. Odvolací súd považoval postup žalobcu za správny, nakoľko iný postup mu zo znenia zákona č. 182/1993 Z. z. ani nevyplyva. Ak by vzniknuté nedoplatky na bytovom dome nevymáhal, niesol by zodpovednosť voči vlastníkom bytov a nebytových priestorov v dome za všetky škody vzniknuté v dôsledku neplnenia alebo nedostatočného plnenia si svojich povinností.

2.8. Z uvedeného dôvodu odvolací súd postupom podľa § 388 CSP zamietajúci výrok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalovanú zaviazal na zaplatenie sumy 993,20 Eur spolu s úrokmi z omeškania z jednotlivých mesačných platieb v rozsahu odvolacieho návrhu žalobcu. Vo zvyšnej zamietajúcej časti týkajúcej sa úrokov z omeškania nebol rozsudok súdu prvej inštancie napadnutý odvolaním, a preto nadobudol právoplatnosť.

2.9. Pri rozhodovaní o trovách konania odvolací súd aplikoval § 396 ods. 2 v spojení s § 255 ods. 2 a § 256 ods. 1 CSP a úspešnému žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Zohľadnil odvolaciu argumentáciu žalovanej keď uzavrel, že procesnú zodpovednosť za zastavenie konania v časti sumy 742,33 Eur nesie žalobca; nakoľko k späťvzatiu žaloby v tejto časti nedošlo v dôsledku reálnej úhrady oneskorených platieb žalovanou, ale v dôsledku započítania preplatku žalovanej vzniknutého nižšou sumou spotrebovaných nákladov oproti predpísanej sume zálohových platieb v neskoršom období. Z uvedeného vyvodil, že úspech žalobcu predstavuje 55 % a úspech žalovanej 40 %; za dôvodné považoval priznanie náhrady trov konania žalobcovi vo výške 10 %.

2.10. Krajský súd opravným uznesením z 2. mája 2023 č. k. 6Co/160/2018-707 opravil zrejmu nesprávnosť v záhlaví rozsudku, týkajúcu sa nesprávne uvedeného bydliska žalovanej.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, ktorého prípustnosť odvodila z § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Navrhla, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a priznal jej nárok na náhradu trov dovolacieho konania. Namietala porušenie práva na spravodlivý proces, ako aj nesprávne právne posúdenie.

3.1. Dovolateľka poukázala na obsah rozhodnutia odvolacieho súdu a namietajúc zmatečnosť vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP tvrdila, že rozsudok odvolacieho súdu neobsahuje absolútne žiadne vysporiadanie sa s námietkou žalovanej a skutkovou otázkou, ktorá sa v dôsledku tejto námietky stala v konaní spornou.

3.2. Spornou skutkovou otázkou mala byť existencia záväzku žalovanej voči žalobcovi vo výške 1.964,35 Eur k 1. januáru 2011. Táto suma mala predstavovať súčet nedoplatkov žalovanej na platbách za obdobie do 31. decembra 2010 a mala predstavovať počiatočný stav konta žalovanej k 1. januáru 2011. Práve tento počiatočný mínusový stav bol základom pre výpočet uskutočnený tak súdom prvej inštancie, ako aj odvolacím súdom.

3.2.1. Z rozhodnutia odvolacieho súdu pritom nevyplyva, na základe akých dôkazov, ich hodnotenia a

myšlienkových pochodov dospel súd k záveru, že žalovaná mala k 1. januáru 2011 nedoplatok vo výške 1.964,35 Eur; túto skutočnosť žalovaná v spore opakovane namietala. Odvolací súd tak neozrejmiť, na základe čoho mal preukázané, že žalovaná ku dňu 1. januára 2011 uvedenú sumu skutočne dlhovala; odvolací súd uvedenú sumu použil pri svojom výpočte ako východisko, od ktorého sa odvíja samotná dlžná suma.

3.2.2. Žalovaná zdôraznila, že voči postupu súdu prvej inštancie, ktorý ako východisko pre svoj výpočet použil rovnakú mínusovú hodnotu, nemohla nijako relevantne namietat', nakoľko súd prvej inštancie žalobu v časti zostávajúcej po čiastočnom späťvzátí zamietol. Žalovaná tak nemala možnosť nesprávnosť skutkových záverov osobitne napadnúť opravným prostriedkom.

3.3. Dovolateľka uplatnila dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Poukázala na zistený skutkový stav, na základe ktorého odvolací súd vec posúdil tak, že vykonaním neoznačených úhrad v roku 2011 došlo na základe všeobecných zásad slovenského právneho poriadku, ktorým sa riadi úprava občianskoprávných vzťahov, k úhrade záväzkov žalovanej voči žalobcovi podľa zásady priority, teda pôvodných záväzkov z rokov 2002 až 2010.

3.4. Uvedený záver považovala dovolateľka za nesprávny z dvoch dôvodov. Odvolací súd nevychádzal z doslovného znenia niektorého z ustanovení slovenského právneho poriadku, ale iba z o všeobecných zásad občianskoprávnej úpravy; obsah týchto zásad súd vyvodil v nesprávnom znení. Plnenia, ktoré mali byť podľa súdu duplicitnými platbami automaticky uhradené, boli už v čase vykonávania duplicitných platieb premlčané. Pokiaľ výslovné ustanovenia právnych predpisov dávali dlžníkovi možnosť ubrániť sa povinnosti platiť premlčaný dlh námietkou premlčania a pokiaľ tieto ustanovenia chránia dlžníka premlčaných pohľadávok aj v prípade ich uznania, nie je možné vykladať všeobecné zásady občianskeho práva tak, že sa pritom opomenie zvýšená ochrana dlžníka premlčaných pohľadávok. Nesprávny je aj ten právny záver súdu, že neoznačenými platbami dôjde automaticky k úhrade pohľadávok veriteľa podľa zásady priority bez ohľadu na to, či tieto pohľadávky boli v čase úhrady premlčané. Je neprípustné, aby v prípade opomenutia označenia platby bola táto platba automaticky, bez možnosti akejkoľvek nápravy, použitá na úhradu premlčanej pohľadávky. Záver odvolacieho súdu sa odchýlil od zásad právneho postavenia dlžníka vymedzeného ustanoveniami občianskoprávných predpisov tým, že sa s nimi dostáva do priameho rozporu a zapríčiňuje, že by postavenie dlžníka v takomto právnych predpismi výslovne neupravenom prípade bolo výrazne deformované. Uvedené platí o to viac, že platby vykonané žalovanou boli platbami uskutočnenými omylom.

3.5. Druhým dôvodom nesprávneho právneho posúdenia bola aplikácia zásady automatickej úhrady najstaršieho dlhu p r i neoznačenej platbe, h o c i táto zásada formulovaná v súdnom rozhodnutí Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 21Cdo/326/2004 je založená na okolnosti, že veriteľ platbu prijal. K uvedenému v danom prípade nedošlo. Samotným pripísaním platby na bankový účet ešte platba nie je prijatá; je potrebné, aby veriteľ aspoň konkludentne prejavil vôľu si túto platbu ponechať.

3.5.1. Žalobca síce duplicitné platby nevrátil; z pôvodných vyúčtovaní za rok 2011 až 2013 však vyplýva, že platby odmietol prijať na úhrady starších dlhov a evidoval pohľadávky žalovanej na ich vrátenie. Žalobca jednoznačne a nepochybné započítal svoje pohľadávky na „staré dlžné platby“ s pohľadávkami žalovanej na vydanie bezdôvodného obohatenia z mylných platieb. V takom prípade nie je možné aplikovať zásadu automatickej úhrady najstaršieho dlhu, ktorá predpokladá, že veriteľ plnenie prijal.

3.5.2. Započítací prejav žalobcu považovala žalovaná za neplatný, nakoľko jeho pohľadávky voči žalovanej boli premlčané. Započítanie premlčaných pohľadávok je podľa § 581 ods. 2 Občianskeho zákonníka vylúčené.

3.5.3. Dovolateľka poukázala na to, že žalovaný síce neskôr vyhotovil opravné vyúčtovania, v ktorých už formuláciu o započítaní podľa § 580 Občianskeho zákonníka nepoužil; k uvedenému prišlo až po tom, čo žalovaná žalobcovi listom z 27. júna 2012 oznámila, že prostriedky z duplicitných platieb je potrebné

použiť na úhradu predpísaných preddavkových platieb za mesiace február 2012 až november 2012. Žalovaná mala za to, že tento list obstoí aj ako jej započítací prejav, ako aj určenie použitia platieb.

4. Žalobca v písomnom vyjadrení navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalovanej odmietol, alebo ho ako nedôvodné zamietol a priznal mu voči žalovanej náhradu trov dovolacieho konania.

4.1. Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP žalobca zdôraznil, že vymedzil predmet konania tak, že uplatňoval nároky vzniknuté voči žalovanej v období od apríla 2012; predmetom sporu sa nestali úhrady preddavkov a ani nároky z vyúčtovania žalovanej za obdobie rokov 2010 - 2011 ako to deklarovala žalovaná. Žalovaná nie je spôsobilá zmeniť žalobcom vymedzený predmet konania; nemôže očakávať, že súd bude konať a rozhodovať o predmete konania mimo rozsahu vymedzenom žalobou.

4.2. Podľa obsahu dovolania mal žalobca za to, že žalovaná napáda rozhodnutie súdu prvej inštancie z dôvodu jeho arbitrárnosti, pretože tento súd sa nevysporiadal s existenciou nedoplatku v sume 1.964,35 Eur k 1. januáru 2011. Tvrdila, že ani odvolací súd neozrejmil, na základe čoho mal za preukázané, že žalovaná k 1. januáru 2011 skutočne dlhovala žalobcovi titulom povinných platieb nedoplatok vo výške 1.964,35 Eur.

4.3. Tu žalobca zdôraznil, že odvolací súd bol pri svojom rozhodovaní viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania; odvolanie podal žalobca, ktorý nevymedzil nesprávne zistenie stavu nedoplatku žalovanej súdom prvej inštancie. Odvolanie žalobcu sa týkalo až obdobia rokov 2012 až 2014; odvolací súd viazaný dôvodmi odvolania sa nezaoberal ani nemohol zaoberať skutočnosťou, či k 1. januáru 2011 existoval záväzok žalovanej voči žalobcovi vo výške 1.964,35 Eur. Prieskum odvolacím súdom v tomto smere by nemal oporu v dôvodoch odvolania žalobcu. Ak žalovaná namieta nesprávne skutkové zistenia súdov nižších inšancií, táto námietka nezakladá prípustnosť dovolania a nie je dovolacím dôvodom, pretože ide o námietku nesprávneho skutkového zistenia.

4.4. Žalovaná totiž v rámci odvolacieho konania žiadala odvolací súd, aby rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II., ktorý odvolaním napadol žalobca, potvrdil ako vecne správny. Žalovaná tak súhlasila s právnymi závermi súdu prvej inštancie.

4.5. K dovolacím námietkam žalobca dodal, že tvrdenia žalovanej o nevysporiadaní sa súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu s jej námietkou neexistencie záväzku žalovanej voči žalobcovi ku dňu 1. januára 2011 sú vyvrátené odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie a jeho procesným postupom. Súd prvej inštancie totiž svojím uznesením z 10. apríla 2017 v spojení s opravným uznesením z 11. apríla 2017 vylúčil protinávrh žalovanej uplatnený podaním z 11. marca 2016 na samostatné konanie; o tomto protinávrhu je vedené konanie na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. B1-23C/67/2017. Žalovaná si uplatnila vzájomným návrhom voči žalobcovi návrh na zaplatenie 1.274,44 Eur; uplatnený protinárok je založený práve na tých tvrdeniach žalovanej o počiatočnom stave v roku 2011, ktorými argumentuje a odôvodňuje dovolanie.

4.6. V tomto smere žalobca uzavrel, že totožné dôvody, ktorými žalovaná odôvodňuje dovolanie, majú byť v budúcnosti preskúmané v inom konaní pred súdom prvej inštancie, ktorý o nich bude rozhodovať. Žalovaná tak spravila svoju argumentáciu z iného súdneho konania predmetom dovolacieho konania. Takýto postup je procesne neprípustný.

4.7. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu nesprávneho právneho posúdenia žalobca uviedol, že ak správne chápe dovolanie, tak žalovaná napadla právny záver súdu o tom, že neoznačenými platbami žalovanej, realizovanými v roku 2011, prišlo automaticky k úhrade pohľadávok žalobcu ako veriteľa podľa zásady priority bez toho, aby súd skúmal, či žalobca ako veriteľ platbu prijal.

4.8. S uvedenými platbami sa vysporiadal už súd prvej inštancie, keď uzavrel, že pri platbách, pri ktorých nebola poznámka žalovanej o účelovom určení platby, postupoval žalobca p o práve, keď vychádzal zo zásady priority a vyrovnal dlhy žalovanej postupne od najstaršieho dlhu po najmladší.

Odvolačí súd konštatoval správnosť dôvodov rozsudku súdu prvej inštancie.

4.9. Ak mala žalovaná za to, že v spore bolo potrebné skúmať prijatie ňou realizovaných platieb žalobcom, mala svoje pochybnosti ohľadom prijatia platieb žalobcom najskôr namietat', odôvodniť svoje tvrdenie a navrhnúť n a preukázanie tohto tvrdenia dôkazy. Žalovaná nerozporela prijatie platby žalobcom, ohľadom tejto skutočnosti neexistoval medzi stranami spor. Nebolo sporné prijatie platieb realizovaných žalobcom; žalovaná skutočnosť, že žalobca prijal ňou vykonané platby, nikdy nespochybňovala. Iba skutočnosť, že platby žalovanej boli zahrnuté do vyúčtovania, neznamená, že ich žalobca neprijal, prípadne že ich odmietol prijať na úhradu starších dlhov.

4.10. Súd pritom konštantne judikujú, že pre prípad, ak nepostačuje plnenie poskytnuté dlžníkom na splnenie všetkých jeho dlhov a ak neurčil dlžník, na ktorý z dlhov plní, sa uplatňuje zásada priority, a teda uprednostnenie najskôr splatnej pohľadávky.

4.11. Súd prvej inštancie pritom vec právne posúdil tak, že žalobca neoznačené platby v roku 2011 prijal na úhradu dlhov; súd potom ani nemal povinnosť ďalej skúmať, či boli pohľadávky premlčané. Ak žalovaná tvrdila, že niektoré protipohľadávky žalobcu, ktoré plnila, boli premlčané, žalobca zdôraznil, že úhradu záväzku dlžníkom nie je možné posudzovať ako kompenzačný úkon veriteľa v zmysle § 580 Občianskeho zákonníka. Žalovaná v spore nešpecifikovala, kedy podľa nej malo dôjsť k premlčaniu, od ktorého momentu počíta plynutie premlčacej doby, a aká premlčacia doba by sa mala vzťahovať k premlčaniu týchto pohľadávok žalobcu.

4.12. Vyjadrenie k otázke nesprávneho právneho posúdenia žalobca uzavrel tvrdením, že žalovaná nevymedzila, ktorú právnu otázku riešil odvolací súd nesprávne a v čom táto nesprávnosť spočíva. Nie je totiž úlohou dovolacieho súdu hádať, čo povedal dovolateľ; dovolacia otázka musí byť vymedzená jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť dovolania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolačí súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania. Po preskúmaní podaného dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je nielen prípustné, ale aj dôvodné.

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, majúci v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012 a 7Cdo/92/2012, ktoré sú aktuálne aj za súčasnej procesnoprávnej úpravy).

7. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na príslušnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdov nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť vo veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (pozri rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/6/2014, 3Cdo/357/2015, 4Cdo/1176/2015, 5Cdo/255/2014, 8Cdo/400/2015).

8. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorý sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto podmienka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (pozri rozhodnutia najvyššieho

súdu sp. zn. 1Cdo/348/2013, 3Cdo/319/2013, 3Cdo/357/2016, 3Cdo/208/2014).

9. Narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých spor bol právoplatne skončený meritórnym rozhodnutím musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti - to platí o všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch. Ak by dovolací súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej strane (porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 172/03).

10. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti; z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú špecifikované v ustanoveniach § 420 CSP (prípustnosť dovolania pre vady zmätočnosti) a § 421 CSP (prípustnosť dovolania pre riešenie právnej otázky).

11. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je procesnou povinnosťou dovolateľa v dovolaní uviesť, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a náležitým spôsobom označiť dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

12. V danom prípade dovolateľka vyvodila prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, keď tvrdila, že jej súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ako aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP, keď tvrdila, že v konaní bola posudzovaná právna otázka, ktorá ešte dovolacím súdom nebola riešená.

13. Z ustanovenia § 420 písm. f) CSP vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

14. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

15. Vo vzťahu k § 420 písm. f) CSP (ako v prípade ďalších väd zmätočnosti uvedených v § 420 CSP) platí, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle tohto ustanovenia nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil namietanej vady zmätočnosti; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/8/2017, 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

16. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou

a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

17. Pokiaľ dovolateľka uplatnila dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP, z obsahu dovolania možno vyvodit', že namietala, že odvolací súd (a ani súd prvej inštancie) sa nevysporiadali s podstatnou námietkou žalovanej vo vzťahu k skutkovým tvrdeniam žalobcu (a skutkovým zisteniam získaným dokazovaním); v odôvodnení napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu absolútne absentuje vysvetlenie toho, ako dospel k skutkovému zisteniu, z ktorého pri rozhodnutí vychádzal a ako sa v tomto smere vysporiadal s námietkou žalovanej. Za túto skutočnosť (a pre žalovanú podstatnú otázku) považovala dovolateľka existenciu záväzku voči žalobcovi vo výške 1.964,35 Eur k 1. januáru 2011; tento počiatočný stav konta žalovanej u žalobcu predstavoval základ pre výpočet záväzku, ktorý bol v konečnom dôsledku odvolacím súdom žalobcovi priznaný.

18. K uvedenému dovolací súd uvádza, že sporové konanie je konaním, v ktorom vždy proti sebe stoja dve strany, ktorých tvrdenia a záujmy sú v zásade protichodné. Úloha súdu je práve v tom, aby na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru o (ne)pravdivosti tvrdení tej-ktorej strany a prijal právne závery tomu zodpovedajúce. Je teda zrejmé, že jedna strana v spore musí byť vždy tou neúspešnou. Podstata dovolania a jeho dôvodov nemôže byť založená na samotnej skutočnosti neúspechu v konaní a na argumentácii, že súdy mali považovať tvrdenia neúspešnej strany za pravdivé a relevantné.

18.1. Vzhľadom na dovolacie námietky týkajúce sa dokazovania, najvyšší súd dodáva, že dokazovanie je časť civilného konania, v rámci ktorého si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu, a nie účastníkov konania (viď tiež rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/99/2011, 2Cdo/141/2012, 3Cdo/201/2012, 4Cdo/125/2012, 5Cdo/251/2012, 6Cdo/36/2011 a 7Cdo/34/2011).

18.2. Hodnotenie dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Aktuálna procesná právna úprava vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov, vyplývajúcej z ústavného princípu nezávislosti súdov. Táto zásada, vychádzajúca z čl. 15 základných princípov Civilného sporového poriadku a normatívne rozvinutá v § 191 ods. 1 CSP znamená, že záver, ktorý si sudca z vykonaných dôkazov urobí, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu (v podrobnostiach pozri Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1540 s., str. 729).

18.3. Ani nesprávne alebo neúplné vyhodnotenie vykonaných dôkazov, nie je v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu považované za vadu zmätočnosti, ktorá by zakladala prípustnosť dovolania. Uvedenú dovoláciu námietku bez ďalších relevantných skutočností nemožno považovať za tzv. zmätočnosťnú vadu v procesnom postupe odvolacieho súdu, a to preto, že hodnotenie dôkazov prislúcha zásadne len tomu súdu, ktorý ich vykonal, teda v danom prípade súdu prvej inštancie a odvolaciemu súdu; pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, ale táto skutočnosť sama osebe prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP nezakladá. Už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 42/1993, R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000), ako aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu (napr. sp. zn. 2Cdo/130/2011, 5Cdo/244/2011, 6Cdo/185/2011 a 7Cdo/38/2012) zastávali názor, že ani prípadná neúplnosť, či nesprávnosť skutkových zistení a skutkových záverov nie je v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaná bez ďalšieho za dôvod zakladajúci tzv. zmätočnosťnú vadu konania. Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu týchto judikátov a rozhodnutí nedotkli a treba ich považovať za naďalej aktuálne. Preto nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť

dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (viď rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 8Cdo/187/2017). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) a nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti (II. ÚS 465/2017, III. ÚS 40/2020).

18.4. Na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu dovolací súd nie je oprávnený, lebo je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Dovolaním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorého prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porovnaj I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.), a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak tieto vady v súdnej veci dovolací súd nezistil.

19. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že žalovaná už v odpore voči platobnému rozkazu okrem iného namietala, že žalobca bol povinný vychádzať z dátumu 01. 01. 2011 s počiatočným nulovým stavom ako mesačný zostatok. K uvedenému (vo vyjadrení k odporu) sa vyjadril aj žalobca tvrdením, že nulový stav by žalovaná na účte mala iba v tom prípade, že by uhrádzala preddavkové platby riadne a včas.

19.1. Už súd prvej inštancie v rámci skutkových zistení konštatoval, že započítal nedoplatok z predchádzajúceho obdobia v sume 1.964,35 Eur (bod 14. rozsudku) v súvislosti s preskúmaním výšky predpísaných platieb a realizovaných platieb od 1. januára 2011 do 31. decembra 2011.

19.2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie logicky len žalobca, nakoľko súd prvej inštancie konanie v časti zastavil a v nezastavenej časti zamietol; žalovaná tak ani nebola oprávnená na podanie odvolania z dôvodu, že rozsudok súdu nebol vydaný na jej neprospech (§ 359 CSP).

19.3. Žalovaná v písomnom vyjadrení poukázala na vyúčtovanie za rok 2011, kedy uhradila sumu 5.564,60 Eur, skutočné náklady boli v sume 3.584,02 Eur, rozdiel predstavuje sumu 1.980,58 Eur ako preplatok z vyúčtovania za rok 2011. K sume 1.964,35 Eur (ktorú namietala už vo vyjadrení k odporu) sa vyjadrila tak, že žalobca predložil len Sumárnu analýzu platieb za obdobie od 01. 01. 2011 do 31. 01. 2016, ktorá zahŕňala počiatočný stav k 01. 01. 2011 v sume mínus 1.964,35 Eur, ktorý najprv uvádzal ako pohľadávky, ktoré v tomto súdnom spore boli od počiatku pojednávania premĺčané a neskôr ako skorší dlh, ktorý nevedel preukázať (bod 12. rozsudku odvolacieho súdu). Uviedla tiež, že skorší dlh, ktorý žalobca započítava, bol riešený v predchádzajúcom súdnom spore (sp. zn. 10C/231/2005), ktorého súčasťou bolo znalecké dokazovanie; žalobca po doručení posudku žalobu stiahol. Žalobca k uvedenému uviedol, že stav na účte žalovanej k 01. 01. 2011 bol nedoplatok -1.964,35 Eur.

19.4. Zo spisu a napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd vo veci nariadil odvolacie pojednávanie, na ktorom zopakoval dokazovanie; na odvolacom pojednávaní žalovaná dodala, že vo vyúčtovaní za rok 2011 sa malo začínať nulou, napriek tomu zo sumárnej analýzy platieb vyplýva, že žalobca jej k 01. 01. 2011 vyúčtoval nedoplatok v sume 1.964,35 Eur.

19.5. Odvolací súd v samotnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia vo vzťahu k skutkovému stavu konštatoval dôvodnosť odvolania žalobcu tvrdiaceho pochybenia súdu prvej inštancie v o vzťahu k skutkovým záverom (namietal nesprávne skutkové závery). Odvolací súd uzavrel, že nedoplatok žalovanej a s tým súvisiace omeškanie vznikalo priebežne v dôsledku nesprávne realizovaných úhrad preddavkových platieb neakceptovaním výšky preddavkov určených na základe rozhodnutia vlastníkov

bytov a nebytových priestorov v bytovom dome; odvolací súd sa vysporiadal s argumentáciou žalovanej týkajúcou sa svojvoľného stanovenia výšky preddavkov žalobcom.

19.6. Je zrejmé, že odvolací súd si osvojil prepočet (výpočet) dlžnej sumy vykonanej žalobcom vo vzťahu k tomu, čo žalovaná mala plniť a čo reálne plnila. Podrobne vymedzil, čo žalovaná v rozhodnom období (od 11. apríla 2012 do 29. júla 2014 po čiastočných späťvzatiach žalobcu) plnila a plniť mala. V tejto otázke rozhodnutie odvolacieho súdu nepreskúmateľnosťou netrpí.

19.7. Odvolací súd však neposkytol odpoveď na otázku, ktorú žalovaná v rámci procesnej obrany spravila predmetom konania, keď namietala a nesúhlasila s nenulovým zostatkom na jej účte k 1. januáru 2011, keď mala žalobcom vyúčtovaný nedoplatok v sume 1.964,35 Eur.

19.8. Je však zrejmé, že súdy nižších inštancií z existencie tohto nedoplatku k 1. januára 2011 vychádzali, čo vyplýva aj z výpočtu nedoplatku vykonaného žalobcom (premietnutého do rozsudku odvolacieho súdu v bode 9.); keď žalobca uviedol, že k správne výpočtu tak prvoinštančný súd mohol dospieť aj inou metódou výpočtu, ak by vychádzal z predpísaných platieb a v tomto prípade by bolo relevantné pri výpočte zohľadňovať aj účtovné výsledky jednotlivých vyúčtovaní, a to nasledovne: Rok 2011: k 01. 01. 2011 stav na konte žalovanej bol nedoplatok 1.964,35 Eur ...

19.9. V otázke, či na účte žalovanej bol preplatok alebo nedoplatok (k 1. januáru 2011), išlo o podstatnú otázku z dôvodu, že toto skutkové zistenie (preplatok, nedoplatok, resp. nulový stav) ovplyvňoval závery súdov nižších inštancií (vrátane odvolacieho súdu) aj vo vzťahu k rozhodnému obdobiu (11. apríla 2014 - 29. júla 2014), za ktorý žalobca uplatnil svoj nárok. Ak sa touto otázkou odvolací súd nezaoberal, resp. nevysporiadal, zaťažil svoje rozhodnutie vadou nepreskúmateľnosti.

20. K uvedenej vade nepreskúmateľnosti sa vyjadril žalobca; v zásade sa pokúsil vysvetliť, z akého dôvodu nebolo podľa jeho názoru rozhodnutie odvolacieho súdu nepreskúmateľné. K uvedenému dovolací súd uvádza, že je úlohou súdu, aby sa vysporiadal so všetkými podstatnými tvrdeniami strán sporu významnými pre rozhodnutie vo veci; vyjadrenie žalobcu nie je prostriedkom, ako absentujúcu argumentáciu súdu doplniť a poskytnúť odpovede.

20.1. Pokiaľ žalobca tvrdil, že vymedzil ako dominus litis predmet sporu tak, že uplatňoval nároky vzniknuté proti žalobkyni v období od apríla 2012, uvedené neobstojí, pokiaľ sám svoje výpočty opieral aj o vyúčtovania z predchádzajúcich období vrátane tvrdenia, že žalovaná mala k 1. januáru 2011 nedoplatok vo výške 1.964,35 Eur.

20.2. Neobstojí ani tvrdenie, že vymedzil aj predmet dovolacieho konania iba argumentáciou týkajúcou sa obdobia od 4/2012 do 7/2014, ak vo výpočte dlžnej sumy uvažoval s nedoplatkom k 1. januáru 2011. Žalovaná odvolanie logicky podať nemohla, rozhodnutie súdu prvej inštancie nebolo na jej neprospech; odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP). Nemožno však opomenúť, že žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu naďalej poukazovala na nesprávnosť spočívajúcu v evidencii nedoplatku k 1. januáru 2011 (bod 19.4. tohto uznesenia) a takto argumentovala aj na pojednávaní pred odvolacím súdom (bod 19.5. tohto uznesenia).

20.3. Žalobca tvrdil, že existencia nedoplatku žalovanej k 1. januáru 2011 nemohla byť predmetom konania z dôvodu, že už súd prvej inštancie vylúčil a samostatné konanie o protinávrhu žalovanej uznesením z 10. apríla 2017 v spojení s opravným uznesením z 11. apríla 2017 a o tomto nároku žalovanej sa vedie samostatné konanie. K uvedenému dovolací súd uvádza, že pokiaľ je argumentácia žalobcu správna, uvedené sa malo premietnuť do odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, čo však absentuje.

20.4. Z právnej logiky vyplýva, že žalovaná ani nemohla uplatniť vzájomným návrhom (prípadne kompenzačnou námietkou) proti žalobcovi nárok týkajúci sa nedoplatku; z uznesenia okresného súdu z 10. apríla 2017 vyplýva, že na samostatné konanie vylúčil nárok žalobkyne tvrdiacej, že za rozhodné

obdobie má preplatok vo výške 1.312,61 Eur.

20.5. Z návrhu žalovanej (z 11. marca 2016), ktorý súd prvej inštancie vylúčil na samostatné konanie vyplýva, že žalovaná aj v tomto podaní namietala sumu 1.964,35 Eur, ktorá podľa jej argumentácie nezodpovedá skutočnosti a žalobca túto sumu vyčísľuje za obdobie od 1. januára 2001 do 31. decembra 2010; žalovaná tvrdila, že podľa jej prepočtov má za rozhodné obdobie, vymedzené žalobcom, preplatok vo výške 1.274,44 Eur.

21. Dovolací súd posudzujúc námietku podľa § 420 písm. f) CSP uzatvára, že odvolací súd neposkytol odpoveď na podstatnú otázku žalovanej týkajúcu sa existencie, či neexistencie nedoplatku za obdobie od 1. januára 2011; uvedenú sumu súdy nižších inštancií použili ako základ výpočtu záväzku žalovanej v rozhodnom období. Nie je zrejmé, na základe akého titulu tento nedoplatok a v akom období vznikol; absentuje odôvodnenie, z akého dôvodu mali súdy nižších inštancií tento nedoplatok za preukázaný. Ak otázka nedoplatku mala byť predmetom iného konania, uvedenie tejto skutočnosti v odôvodnení napadnutého rozsudku absentuje a absentuje akákoľvek úvaha, či v danom prípade nejde o prekážku začatej, prípadne prekážku skončenej veci, eventuálne, či výsledok iného konania (ktoré malo byť na okresnom súde vedené pod sp. zn. B1-23C/67/2017) má vplyv na závery súdov vyslovené v prejednávanej veci.

21.1. Žalovanej tak ostalo len domnievať sa, ako súdy nižších inštancií posúdili ňou nastolenú otázku; z napadnutého rozhodnutia odpoveď nevyplýva ani pre dovolací súd. Dovolací súd tak uzatvára, že námietka zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP tak nie je len prípustná, ale aj dôvodná, dovolateľka opodstatnene uplatnila dovolací dôvod v zmysle § 431 ods. 1 CSP.

22. Dovolateľka namietala aj nesprávne právne posúdenie s poukazom na § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

23. K uvedenému dovolací súd uvádza, že rozhodovacia prax najvyššieho súdu je ustálená v tom, že ak v konaní došlo k procesnej vade uvedenej v § 420 CSP, dovolaním napadnuté rozhodnutie je potrebné zrušiť bez toho, aby sa dovolací súd zaoberal ďalšími námietkami týkajúcimi sa správnosťou právnych záverov, a teda námietkou dovolateľky o nesprávnom právnom posúdení veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP, na ktorom spočíva zrušované rozhodnutie odvolacieho súdu. Totiž v prípade dôvodne namietanej vady zmätočnosti ide o procesnú nesprávnosť, pri ktorej je predčasné podrobiť napadnuté rozhodnutie meritórnemu dovolaciemu prieskumu (porovnaj sp. zn. 1Cdo/166/2017, 2Cdo/88/2017, 3Cdo/146/2018, 4Cdo/191/2018, 5Cdo/29/2016, 8Cdo/70/2017).

24. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP).

25. Najvyšší súd v zmysle týchto ustanovení zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

26. Ak bolo rozhodnutie odvolacieho súdu zrušené a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, odvolací súd je viazaný právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP); v novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 453 ods. 1 a 3 CSP).

27. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.